

عفونت خون (سپسیس) چیست؟ + علائم و راه های درمان عفونت خون

عفونت خون یا سپسیس (Sepsis) بیماری است که به آن مسمومیت خونی یا باکتری در خون هم گفته می شود. با علت، علائم و راه های درمان عفونت خون آشنا شوید.

عفونت خونی یا سپسیس (Sepsis) نوعی بیماری است که به علت مواد سمی تولید شده توسط عوامل عفونی مثل باکتری، ویروس یا قارچ ها و یا به دلیل سیستم دفاعی ضعیف بوجود می آید. در واقع افراد با سیستم دفاعی ضعیف بیشتر به این بیماری دچار می شوند.

عفونت خون یا سپسیس چیست؟

عفونت خون در شرایط حاد سپسیس نامیده می شود. در واقع سپسیس یک بیماری خطرناک است که در آن بدن با عفونت شدیدی که از طریق جریان خون پخش می شود، مبارزه می کند. اگر یک بیمار «سپتیک» شود، ممکن است فشار خون پایین در آن شخص منجر به گردش خون ضعیف و کمبود خون در بافت و اندام های حیاتی او شود. این وضعیت "شوک" نامیده می شود و گاهی اوقات به عنوان شوک سپتیک شناخته می شود تا از شوک های ناشی از عواملی خیر از افت فشار خون تشخیص داده شود.

این وضعیت می تواند در نتیجه عملکرد سیستم دفاعی بدن و یا به خاطر وجود مواد سمی ساخته شده توسط عامل آلوده کننده خون حادثر شود. احتمال بهبودی و زنده ماندن بیمار بستگی به عواملی چون شرایط بیمار، زمان تشخیص بیماری، اندامی که دچار عفونت شده و سن بیمار دارد.

علت ابتلا به عفونت خون چیست؟

زمانی که باکتری یا میکروب عامل عفونت یکی از اعضای بدن وارد جریان خون شود، فرد مبتلا به عفونت خون شده و عفونت خون شدید به سپسیس منجر می شود. در اغلب موارد علت اصلی عفونت خون باکتری ها هستند اما ویروس ها و قارچ ها نیز می توانند باعث سپسیس شوند.

بیماری هایی نظیر **عفونت ریه**، **عفونت مثانه**، **عفونت کلیه** (**عفونت ادراری**)، عفونت پوست، عفونت شکم (مثل التهاب آپاندیس)، عفونت استخوان و عفونت مغزی (مثل مننژیت) نیز می توانند با گسترش در بدن باعث این بیماری شوند. عفونت هایی که بعد از جراحی ایجاد می شوند نیز می توانند منجر به سپسیس شوند.

چه کسانی بیشتر در معرض خطر هستند؟

کسانی که در اثر بیماری هایی نظیر **دیابت**، ایدز، مصرف برخی داروها مانند استروئیدها یا داروهای شیمی درمانی و استفاده از داروهای قوی در بیماران سرطانی و پیوند، دارای سیستم ایمنی ضعیفی هستند، بیشتر در معرض ابتلا به عفونت خون خواهند بود. نوزادان و افراد مسن نیز جزو گروه هایی هستند که به دلیل ضعیف بودن سیستم ایمنی بدن در معرض خطر ابتلا به این بیماری قرار دارند. بیماران بستری در بیمارستان گروه دیگری هستند که به دلیل تزریق وریدی، زخم های جراحی و یا زخم های بستر در معرض ابتلا به این بیماری قرار دارند. همچنین افرادی که از مواد مخدر داخل وریدی مانند هروئین استفاده می کنند.

علائم عفونت خون چیست؟

- افزایش و کاهش دمای بدن
- لرز
- افزایش ضربان قلب و تنفس
- کاهش سطح هوشیاری
- هذیان گویی و گیجی
- خونریزی‌های کوچک زیر پوستی (که می‌تواند به صورت تغییر رنگ پوست یا به صورت نقطه‌های کوچک قرمز باشد)
- درد مفاصل مثل ستون مهره‌ها
- احساس درد در مچ دست، ران، آرنج و زانو

در بدترین وضعیت، عفونت خون می‌تواند باعث افت سریع فشار خون شود که به آن شوک عفونی گفته می‌شود.

راه‌های تشخیص عفونت خون چیست؟

یکی از راه‌های تشخیص سپسیس انجام **آزمایش خون** است که در آن به سنجش میزان گلبول‌های سفید خون (WBC) پرداخته می‌شود. وجود یک بیماری عفونی در بدن باعث افزایش تعداد گلبول‌های سفید خون می‌شود. در صورت عدم وجود عفونت، گلبول‌های سفید خون به طور طبیعی فقط یک درصد از خون هر فرد (۴۵۰۰ تا ۱۰۰۰۰ سلول در هر میکرولیتر خون) را تشکیل می‌دهند.

روش دیگر باز از طریق انجام آزمایش خون است؛ اما در این آزمایش، خون به آزمایشگاه فرستاده می‌شود و در محیط‌های مخصوص کشت داده می‌شود تا مشخص شود که آیا باکتری در خون رشد می‌کند یا نه.

تست‌های دیگری که ممکن است در این خصوص انجام شود، عکس رادیولوژی سینه برای عفونت ریه و یک سی تی اسکن شکم برای عفونت شکم است. (سی تی اسکن یک سری عکس‌های رادیولوژی است که از زوایای مختلف گرفته می‌شود و بوسیله کامپیوتر کنار هم قرار داده می‌شود تا بتوان اجزاء درون شکم را بررسی کرد).

راه‌های درمان عفونت خون چیست؟

جلوگیری از بروز هرگونه عفونت در بدن و در صورت وقوع درمان سریع آن‌ها، تنها راه جلوگیری از بروز سپسیس است؛ اما در صورت بروز روش‌های درمانی زیر به کار برده می‌شود و البته بسته به نوع بیمارستانی که بیمار در آن بستری است، ممکن است پروتکل‌های درمان سپسیس متفاوت باشد.

طبق بررسی و تشخیص، پزشک شما برای شما دارو تجویز خواهد کرد که این داروها معمولاً آنتی‌بیوتیک می‌باشد. چون معمولاً معلوم نیست که کدام باکتری باعث بیماری شده است معمولاً از آنتی‌بیوتیک‌هایی استفاده می‌شود که طیف وسیعی از باکتری‌ها را از بین خواهند برد. اما پس از جواب کشت خون، نوع باکتری مشخص شده و پزشک آنتی‌بیوتیک مخصوص آن باکتری را تجویز خواهد کرد.

ممکن است پزشک شما دستور تزریق سرم وریدی را بدهد تا حجم خون افزایش یابد.

اگر نتایج آزمایشات، عفونت شکمی را نشان دهد معمولاً عفونت بوسیله جراحی خارج می‌شود.

تحقیقات برای کشف درمان‌های جدید برای سپسیس در طی ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته شکست خورده است. بسیاری از داروهایی که به نظر می‌رسید مفید هستند، در آزمایشات بالینی مفید نبوده‌اند. با این حال، دانشمندان در حال تلاش برای کشف داروهایی هستند که پاسخ

سیستم ایمنی بدن را به میکروب‌ها تغییر داده و بهبود ببخشند.

معمولا بیماری سپسیس در سه مرحله زیر آشکار می شود:

- سپسیس
- سپسیس حاد
- شوک سپسیس

اولین علامت این بیماری تب است. سپس ضربان قلب در سالمند افزایش می یابد و بیش از ۹۰ ضربان در دقیقه خواهد شد. اختلال در تنفس، عملکرد غیر طبیعی قلب، شکم درد، کاهش تعداد پلاکت ها، کاهش ادرار، خارش پوست، بروز لکه های تیره روی پوست، لرز، ضعف شدید، بیهوشی و سردرگمی و هذیان از مهمترین نشانه های بیماری عفونت خون می باشند. حالت پیشرفته بیماری که شوک سپسیس نام دارد، باعث کم شدن شدید فشار خون، نارسایی اندام داخلی و مرگ خواهد شد.

سپسیس در چه شرایطی خطرناک است؟

احتمال ابتلای عفونت خون در سالمندان بیشتر از سایر سنین می باشد. همچنین سرطان، **چاقی**، **دیابت** و ایدز، احتمال ابتلا به بیماری را افزایش خواهند داد. استفاده از داروهای استروئیدی و داروهایی که پس از پیوند عضو استفاده می شوند نیز از عوامل ابتلا به سپسیس در سالمندان است. سپسیس با مشکلات دیگر سالمندان از جمله موارد زیر در ارتباط است:

- سوء تغذیه
- زوال عقل
- کم کاری تیروئید

بدن واکنش‌های مختلفی در برابر سپسیس نشان می‌دهد که از گرفتاری در ریه تا گرفتاری **مغز** و کلیه را می‌تواند شامل شود شاید فردی، دیابت یا مرض **قند** نداشته باشد، اما بعد از درگیری با سپسیس دچار این بیماری می‌شود

عفونت در نوزادان بیماری وخیمی است ا شدید خون به وسیله باکتری هکه به علت عفونت یابد . ایجاد و در بدن گسترش می دو نوع عفونت داریم 1- : عفونت اولیه 2- عفونت ثانویه

عفونت اولیه در نوزاد : ساعت اول بعد از ۲۴ عفونت اولیه در هفته اول و بیشتر در تولد مشاهده می شود و بیشتر از مادر به نوزاد منتقل می شود. علل عفونت اولیه - باکتری یا عفونت انتقالی از مادر در دوران بارداری - زایمان زودرس - ساعت طول کشیده ۲۴ پاره شدن کیسه آب که بیش از باشد - عفونت جفت - علل عفونت - تجهیزات آلوده بیمارستان - تزریقات داخل رگی به مدت طولانی - گرفتن داروهای متعدد که منجر به مقاومت بدن به داروها می شود - بستری شدن طولانی مدت در بیمارستان نکته مهم سیستم در نوزادان نارس به دلیل ضعیف بودن و رشد ناکافی ، بدن قادر به مقابله با باکتری های وسیعی که در دفاعی معرض آن ها قرار می گیرد نیست و بیشتر مستعد عفونت می باشد .

علائم بیماری سپسیس نوزادی: - مشکلات تنفسی (تنفس تند ، توکشیدگی قفسه سینه موقع نفس کشیدن -) (درجه حرارت متغیر (کاهش یا افزایش دمای بدن نسبت به دمای طبیعی

تغییر رنگ پوست (پوست رنگ پریده و خانه عنکبوتی) یا زردی - مشکلات تغذیه ای (برجستگی شکم ، تحمل نکردن شیر و اسفراغ)
- تون عضلانی ضعیف (بی حالی ، مکیدن ضعیف و خوب شیر نخوردن) - (قند خون پایین